Europski parlament
2019-2024

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost

2019/2168(INI)

4.9.2020

NACRT IZVJEŠĆA

Premošćivanje digitalnog jaza između spolova: sudjelovanje žena u digitalnom gospodarstvu
(2019/2168(INI))

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost

Izvjestiteljica: Maria da Graça Carvalho

PR_INI

SADRŽAJ

Stranica

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA 3

OBRAZLOŽENJE.....10

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

Premošćivanje digitalnog jaza između spolova: sudjelovanje žena u digitalnom gospodarstvu
(2019/2168(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. drugi podstavak Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i članak 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

– uzimajući u obzir članak 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

– uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju i Platformu za djelovanje usvojene na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama 1995., a posebno područje „Žene i mediji”,

– uzimajući u obzir zaključni dokument sa sastanka na visokoj razini koji je Opća skupština UN-a održala 16. prosinca 2015. o cjelokupnoj reviziji provedbe zaključaka donesenih na Svjetskom samitu o informacijskom društvu,

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. svibnja 2015. naslovljenu „Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu” (COM(2015)0192), i preispitivanje njezine provedbe u sredini razdoblja od 10. svibnja 2017. naslovljeno „Povezano jedinstveno digitalno tržište za sve” (COM(2017)0228),

– uzimajući u obzir stup II („stvaranje boljih uvjeta u kojima digitalne mreže i usluge mogu brzo napredovati”) i III („maksimalno povećanje potencijala za rast digitalnog gospodarstva”) Komisijine strategije jedinstvenog digitalnog tržišta,

– uzimajući u obzir strateški okvir za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.),

– uzimajući u obzir studije Komisije pod naslovom „IKT za rad: digitalne vještine na radnom mjestu” i „Žene u digitalnom dobu”,

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2016. naslovljenu „Novi program vještina za Europu – Suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti” (COM(2016)0381),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.” (COM(2020)0152),

– uzimajući u obzir izvješće Komisije iz 2013. naslovljeno „Žene u sektoru IKT-a”,

– uzimajući u obzir studiju Europskog instituta za ravnopravnost spolova od 26. siječnja 2017. naslovljenu „Rodna dimenzija i digitalna agenda”,

– uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 30. svibnja 2016. o razvoju medijske pismenosti i kritičkog mišljenja putem obrazovanja i osposobljavanja,

– uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 6. prosinca 2018. pod naslovom „Rodna ravnopravnost, mladež i digitalizacija”,

– uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 10. prosinca 2019. pod naslovom „Rodno ravnopravna gospodarstva u EU-u: daljnji koraci”,

– uzimajući u obzir mišljenje Savjetodavnog odbora za jednake mogućnosti žena i muškaraca od 19. prosinca 2018. naslovljeno „Budućnost strategije za rodnu ravnopravnost nakon 2019.: bitke u kojima pobijedimo kasnije opet vodimo”,

– uzimajući u obzir Izjavu o preuzimanju obveze u pogledu žena u digitalnoj sferi (WID) koju je 2019. potpisalo 27 ministara EU-a i predstavnika država članica te Norveška,

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. svibnja 2012. s preporukama Komisiji o primjeni načela jednake plaće radnika i radnica za jednaki rad ili rad jednake vrijednosti[1],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2013. o iskorjenjivanju rodnih stereotipa u EU-u[2],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2013. o Digitalnom programu za rast, mobilnost i zapošljavanje: vrijeme je za prelazak u višu brzinu[3], a posebno Veliku koaliciju za digitalne vještine i radna mjesta,

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. travnja 2016. o jednakosti spolova i osnaživanju žena u digitalnom dobu[4],

– uzimajući u obzir Svjetski sastanak na vrhu o informacijskom društvu (WSIS) 2019. o „Informacijskim i komunikacijskim tehnologijama za postizanje ciljeva održivog razvoja”,

– uzimajući u obzir Forum WSIS-a 2020. pod nazivom „Poticanje digitalne transformacije i globalnih partnerstava: linije djelovanja WSIS-a za postizanje ciljeva održivog razvoja”,

– uzimajući u obzir pitanje upućeno Komisiji o osnaživanju žena i djevojčica posredstvom digitalnog sektora (O-000004/2018 – B8 – 0010/2018),

– uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 17. travnja 2018. o osnaživanju žena i djevojčica putem digitalnog sektora[5],

– uzimajući u obzir međuparlamentarnu sjednicu odbora održanu povodom Međunarodnog dana žena 2018. o osnaživanju žena i djevojčica u medijima i IKT-u,

– uzimajući u obzir detaljnu analizu naslovljenu „Osnaživanje žena na internetu”, koju je

[1] SL C 264 E, 13.9.2013., str. 75.
[2] SL C 36, 29.1.2016., str. 18.
[3] SL C 93, 9.3.2016., str. 120.
[4] SL C 66, 21.2.2018., str. 44.
[5] SL C 390, 18.11.2019., str. 28.

objavila Glavna uprava za unutarnju politiku 30. listopada 2015.[6],

– uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Temeljni uzroci digitalnog jaza među spolovima i moguća rješenja za poboljšanje digitalne uključenosti žena i djevojčica” koju je 15. veljače 2018. objavila Glavna uprava za unutarnju politiku[7],

– uzimajući u obzir studiju pod naslovom „Obrazovanje i zapošljavanje žena u znanosti, tehnologiji i digitalnom gospodarstvu, uključujući UI i njegov utjecaj na rodnu ravnopravnost”, koju je 15. travnja 2020. objavila Glavna uprava za unutarnju politiku[8],

– uzimajući u obzir istraživanje Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) naslovljeno „Nasilje nad ženama: istraživanje na razini EU-a”, objavljeno 2014.,

– uzimajući u obzir Direktivu 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP[9],

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. lipnja 2012. naslovljenu „Strategija EU-a za iskorjenjivanje trgovine ljudima za razdoblje 2012. – 2016.” (COM(2012)0286) i izvješće o njezinoj provedbi na sredini razdoblja provedbe od 17. listopada 2014. (SWD(2014)0318),

– uzimajući u obzir pregled pokazatelja „Žene u digitalnoj sferi”[10],

– uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost (A9-0000/2020),

A. budući da je digitalizacija iz temelja promijenila većinu aspekata našeg života, stvorivši bezbrojne prilike, ali i nove izazove; budući da će kriza uzrokovana bolešću COVID 19 i njezine posljedice vjerojatno dovesti do trajnih promjena života u Europi, u kojem će digitalizacija imati vrlo važnu ulogu;

B. budući da rodni stereotipi predstavljaju ozbiljnu prepreku ravnopravnosti žena i muškaraca, dodatno povećavaju rodne razlike u digitalnom sektoru i sprečavaju potpuno sudjelovanje žena kao korisnika, inovatora i stvaratelja;

C. budući da Indeks rodne ravnopravnosti spolova za 2019. pokazuje postojane nejednakosti između muškaraca i žena u digitalnom sektoru;

---

[6] Detaljna analiza – „Osnaživanje žena na internetu”, Europski parlament, Glavna uprava za unutarnju politiku, Resorni odjel C – Građanska prava i ustavna pitanja, 30. listopada 2015.
[7] Studija – „Temeljni uzroci digitalnog jaza među spolovima i moguća rješenja za poboljšanje digitalne uključenosti žena i djevojčica”, Europski parlament, Glavna uprava za unutarnju politiku, Resorni odjel C – Građanska prava i ustavna pitanja, 15. veljače 2018.
[8] Studija – „Obrazovanje i zapošljavanje žena u znanosti, tehnologiji i digitalnom gospodarstvu, uključujući UI i njegov utjecaj na rodnu ravnopravnost”, Europski parlament, Glavna uprava za unutarnju politiku, Resorni odjel C – Građanska prava i ustavna pitanja, 15. travnja 2020.
[9] SL L 101, 15.4.2011., str. 1.
[10] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/women-digital-scoreboard.

D. budući da je prema podacima Eurostata iz 2018. otprilike 1,3 milijuna osoba studiralo informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) u Europskoj uniji te da su djevojčice i žene većinom u manjini i predstavljaju samo 17 % svih studenata u području IKT-a u EU-u;

E. budući da 73 % dječaka u dobi između 15 i 16 godina nema poteškoća s korištenjem digitalnih uređaja s kojima su manje upoznati, u usporedbi sa 63 % djevojčica u istoj dobnoj skupini[11];

F. budući da rodni stereotipi u velikoj mjeri utječu na odabir predmeta; budući da vrlo mali broj djevojaka adolescentske dobi u državama članicama EU-a (manje od 3 %) izražava zanimanje za rad u području IKT-a u dobi od 30 godina[12];

G. budući da žene u informacijsko-komunikacijskom sektoru zarađuju 19 % manje od muškaraca; budući da rodne razlike u plaći izravno doprinose rodnim razlikama u mirovini[13];

H. budući da se diljem svijeta žene kao demografska skupina koriste internetom manje nego muškarci, bilo za instalaciju softvera ili za korištenje radija i televizije, internetsko bankarstvo ili usluge e-trgovine;

I. budući da se tijekom posljednjih nekoliko godina povećao broj žena koje rade u području kibersigurnosti, no te su brojke unatoč tome i dalje vrlo niske te žene čine manje od 20 % stručnjaka u području kibersigurnosti u Europi;

J. budući da se u budućnosti očekuje da će za više od 90 % radnih mjesta biti potrebna određena razina e-vještina i digitalne pismenosti;

K. budući da žene zbog različitih prepreka, kao što su stereotipi i radna okruženja u kojima prevladavaju muškarci, teško pronalaze svoje mjesto u sektoru IKT-a; budući da u sektoru IKT-a postoji znatna vertikalna i horizontalna segregacija te da su žene često prekvalificirane za svoj položaj; budući da je vrlo malo žena na vodećim položajima u području softverskog inženjeringa;

L. budući da su informacijsko-komunikacijske tehnologije sektor s niskim udjelom žena, da velik broj žena napusti svoju karijeru u području IKT-a (pojava poznata kao „leaky pipeline” odnosno „propusni cjevovod”), uglavnom zbog loše ravnoteže između poslovnog i privatnog života, organizacijskih ograničenja i okruženja u kojem prevladavaju muškarci;

M. budući da je u sektoru IT-a zabilježen znatan porast broja žena u upravnim odborima, ali da je to ujedno sektor s najvećim postotkom upravnih odbora u kojima su samo muškarci;

---

[11] Pokazatelj br. 6 EIGE-a. Izvor: Informativni članak EIGE-a naslovljen „Rodna ravnopravnost i digitalizacija u Europskoj uniji”, objavljen 11. listopada 2018.
[12] Informativni članak EIGE-a naslovljen „Rodna ravnopravnost i digitalizacija u Europskoj uniji”, objavljen 11. listopada 2018.
[13] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/women-ict.

Opće napomene

1. pozdravlja Komisijinu predanost povećanju sudjelovanja žena u informacijskom društvu koja je dio strategije za rodnu ravnopravnost 2020.–2025.; poziva Komisiju da u okviru digitalne agende, europske digitalne strategije i svih drugih politika digitalizacije nastavi rješavati problem velikih rodnih razlika u sektoru IKT-a;

2. poziva Komisiju da pri pregovaranju o programima u okviru sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) i o sredstvima i zajmovima u okviru plana oporavka uzme u obzir digitalni jaz među spolovima i da poveća osviještenost žena o tim mehanizmima;

3. poziva Komisiju da se pobrine za punu provedbu ministarske izjave o preuzimanju obveze u pogledu žena u digitalnoj sferi;

Obrazovanje

4. naglašava važnost uključivanja načela rodne ravnopravnosti u digitalno obrazovanje na svim razinama, uključujući izvannastavno, informalno i neformalno obrazovanje, među ostalim i za nastavno osoblje; poziva na donošenje posebnih strategija za različite dobne skupine;

5. potiče Komisiju i države članice da riješe problem rodnih razlika u sektoru IKT-a i da surađuju u traženju rješenja i razmjeni najboljih praksi u pogledu bolje uključenosti djevojčica u digitalnom obrazovanju od vrlo rane dobi; poziva EU i države članice da razvijaju, podupiru i provode mjere koje promiču UN i njegova tijela;

6. poziva Komisiju da se temeljito pozabavi pitanjem malog broja žena koje studiraju i rade u području IKT-a, među ostalim i u okviru ažuriranog akcijskog plana za digitalno obrazovanje; poziva obrazovne ustanove da potiču djevojčice da pohađaju nastavu iz matematike, programiranja, IKT-a i znanstvenih predmeta u školama;

7. ističe da je važno da samopouzdanje kada je riječ o znanosti, tehnologiji, inženjerstvu i matematici (STEM) te IKT-u postane sastavni dio ženskog identiteta u predškolskom i osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju te da se napuste štetni stereotipi o rodnoj ulozi za djevojčice i dječake;

8. poziva Komisiju i države članice da uspostave programe mentorstva sa ženama koje će biti uzori u području IKT-a na svim razinama obrazovanja;

9. poziva Komisiju i države članice da podrže cjeloživotno učenje kao i osposobljavanje i programe za jačanje e-vještina djevojčica i žena;

10. poziva Komisiju i države članice da usvoje politike i mjere za rješavanje problema propusnog cjevovoda;

11. poziva na to da rodna ravnopravnost postane dosljedan i strukturni dio buduće strategije i politika EU-a za mlade;

Zapošljavanje i poduzetništvo

12. potiče države članice da potpuno prenesu i provedu Direktivu o ravnoteži između

poslovnog i privatnog života i poziva Komisiju da to učinkovito nadzire; poziva države članice da prate trendove u digitalnom sektoru kako bi, prema potrebi, prilagodile svoje mjere za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života;

13. ističe da razlika u plaći između žena i muškaraca ima nepovratno negativan učinak na razliku u mirovinama žena u digitalnom sektoru; pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala do kraja 2020. predložiti obvezujuće mjere za transparentnost plaća kako bi se učinkovito riješila razlika u plaćama i mirovinama;

14. poziva Komisiju i države članice da promiču rodnu ravnopravnost u poduzećima u sektoru IKT-a i povezanim sektorima te u digitalnom gospodarstvu i da donesu horizontalne politike za smanjenje rodnih razlika u digitalnom gospodarstvu;

15. poziva Komisiju i države članice da u potpunosti ocijene uzroke i čimbenike koji dovode do visoke stope odustajanja od karijere u digitalnom sektoru kod žena i da osmisle mehanizme i programe za integraciju žena i djevojaka u inicijative obrazovanja, osposobljavanja i zapošljavanja u digitalnom sektoru;

16. poziva Komisiju i države članice da poduzetnicama pruže više prilika za financiranje i da poboljšaju pristup postojećim sredstvima kako bi imale jednake mogućnosti za natjecanje na jedinstvenom digitalnom tržištu;

17. potiče Komisiju i države članice da povećaju financiranje za istraživanja o rodnim pitanjima u području IKT-a;

18. smatra da je iznimno važno imati više ženskih uzora i povećati broj žena na vodećim položajima u sektoru IKT-a;

Kulturni, medijski i audiovizualni sektor

19. ističe učinak kulturnog, medijskog i audiovizualnog sektora na razvoj rodnih stereotipa i promicanje normativnih i kulturnih prepreka;

20. poziva audiovizualni i medijski sektor da više prikazuju žene koje se bave zanimanjima povezanima sa STEM-om i IKT-om;

21. podsjeća na važnost uklanjanja svjesne i nesvjesne rodno diskriminirajuće pristranosti iz aplikacija umjetne inteligencije, videoigara i igračaka koje umanjuju vrijednost uloge žena i dovode do smanjenja sudjelovanja žena u digitalnom području, području umjetne inteligencije i IKT-a;

Građansko, političko i ekonomsko osnaživanje žena

22. ističe da informacijsko-komunikacijske tehnologije mogu povećati sposobnost žena da sudjeluju u izbornim postupcima, javnim savjetovanjima, istraživanjima i raspravama, kao i da podnose predstavke ili pritužbe; poziva Komisiju i države članice da pri osmišljavanju inicijativa e-uprave uzmu u obzir rodnu dimenziju; ističe učinkovitost upotrebe interneta za kampanje, forume i povećanje vidljivosti ženskih uzora;

23. poziva Komisiju i države članice da konstruktivno surađuju s organizacijama digitalnog

civilnog društva i da ih podupiru te da potiču takve organizacije da se uključe u upravljanje internetom;

24. potiče države članice i Komisiju da organiziraju kampanje senzibilizacije, osposobljavanja i rodnog osvještavanja kako bi se naglasio utjecaj razvijenih vještina u području IKT-a na ekonomsko osnaživanje žena;

Prikupljanje podataka

25. pozdravlja uspostavu pregleda pokazatelja „Žene u digitalnoj sferi” kao sastavnog dijela Indeksa digitalnoga gospodarstva i društva (DESI), kao i četiri nova pokazatelja koje je predložio EIGE u svojem izvješću iz 2018. pod naslovom „Rodna ravnopravnost i mladi: mogućnosti i rizici digitalizacije”;

26. poziva Komisiju i države članice kao i poduzeća da prikupljaju podatke o upotrebi IKT-a raščlanjene prema spolu i dobi;

Kibersigurnost

27. s velikom zabrinutošću uviđa da su digitalna kaznena djela i zlostavljanje i nasilje nad ženama u porastu u digitalnom svijetu; poziva na provedbu kampanja senzibilizacije o tim rizicima i na donošenje mjera za edukaciju žena o tome kako se zaštititi na internetu; poziva države članice da ovlaste tijela kaznenog progona za učinkovito rješavanje digitalnih kaznenih djela;

28. poziva institucije, agencije i tijela EU-a kao i države članice i njihova tijela kaznenog progona da surađuju i poduzmu konkretne korake kako bi koordinirali svoje mjere za borbu protiv upotrebe IKT-a u svrhu počinjenja kaznenih djela; poziva države članice da revidiraju svoje kaznene zakone kako bi se utvrdili i prepoznali novi oblici digitalnog nasilja;

29. poziva na donošenje dodatnih pravno obvezujućih mjera i direktive za sprečavanje i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja, što obuhvaća i kibernasilje te govor mržnje na internetu usmjeren protiv žena;

Rodna ravnopravnost u razvojnim politikama

30. izražava zabrinutost zbog mogućnosti povećanja digitalnog jaza među spolovima u zemljama u razvoju zbog aktualne krize; ističe važnost razvijenih digitalnih vještina kao instrumenta za postizanje rodne ravnopravnosti u razvojnim strategijama;

°

° °

31. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

OBRAZLOŽENJE

Digitalizacija je iz temelja promijenila naše živote, stvorivši nove prilike, ali i brojne izazove. Jednake mogućnosti na tržištu rada i jednak tretman na radnom mjestu te nastojanje da se postigne rodna ravnoteža u digitalnom sektora od iznimne su važnosti ne samo za gospodarstvo EU-a, izraženo primjerice u smislu rasta BDP-a, već i kao pitanje pravednosti za sve talentirane žene i djevojke koje odabiru karijeru u području STEM-a (znanost, tehnologija, inženjerstvo, matematika).

Aktualna kriza uzrokovana bolešću COVID-19, koja je radikalno promijenila način na koji se ljudi i poduzeća koriste IKT-om i drugim digitalnim tehnologijama za rad i interakciju, samo je dodatno istaknula hitnost promicanja rodne ravnoteže u tom sektoru.

Nejednakosti su prepoznate prije više desetljeća, a tijekom godina uloženi su napori u njihovo rješavanje. Međutim, kao što je pokazala nedavna studija koju je na zahtjev Odbora FEMM naručio Resorni odjel Europskog parlamenta za građanska prava i ustavna pitanja, i dalje postoji pristranost i nejednakosti u područjima STEM-a i digitalnom sektoru (npr. digitalne tehnologije, računalstvo, informacijska tehnologija, informacijsko-komunikacijska tehnologija, umjetna inteligencija, kibersigurnost).

U ovom se izvješću utvrđuju dvije glavne pojave koje pridonose tome. S jedne strane, zbog niza kulturnih razloga, djevojke obično izbjegavaju ta područja jer ne smatraju da u njima mogu realno ostvariti karijeru. S druge strane, mnoge od onih koje odluče krenuti tim putem u nekom trenutku odustanu, tijekom studija ili profesionalne karijere. Ta se pojava naziva propusnim cjevovodom. Razlike između muškaraca i žena postaju očite vrlo rano i izražene su tijekom cijelog njihovog života. U dobi od 15 do 16 godina 73 % dječaka kaže da se bez poteškoća koristi elektroničkim uređajima, dok to tvrdi samo 63 % djevojčica. Još više zabrinjava činjenica da samo 3 % djevojaka adolescentske dobi izražava zanimanje za karijeru u području IKT-a.

Izraz „propusni cjevovod” odnosi se na situaciju u kojoj vjerojatnost da će žena odustati postaje sve veća što ona više napreduje u svojem studiranju i zanimanju. Propusni cjevovod može se objasniti nizom čimbenika, uključujući radno okruženje koje nije prilagođeno obitelji, nedostatak žena kao kolegica i mentorica i nedovoljno profesionalno priznanje.

Svrha i mjere

Ovo izvješće o vlastitoj inicijativi bavi se temeljnim uzrocima postojećeg digitalnog jaza među spolovima, razmatra dostupne podatke i predlaže konkretne mjere i djelovanje za promicanje sudjelovanja žena i djevojaka u digitalnom gospodarstvu.

Nekoliko je uzroka digitalnog jaza među spolovima. Izvjestiteljica je strukturirala izvješće na temelju putanje od prvih stadija **obrazovanja** do razine **zaposlenja**, uzimajući u obzir društvene i kulturne utjecaje, u pokušaju da utvrdi pozitivne povratne učinke i uska grla koja sprečavaju potpunu integraciju žena i djevojaka u digitalni sektor.

Izvješće sadrži i skup preporuka upućenih Komisiji, državama članicama i društvu općenito.

Izvjestiteljica naglašava da nije zadaća samo javne vlasti i tijela da na odgovarajući način reagiraju kako bi se suzbio digitalni jaz među spolovima. Različiti akteri, kao što su javne ličnosti, privatni akteri ili pripadnici akademske zajednice, mogu ciljano djelovati kako bi se učinkovito povećalo sudjelovanje žena i djevojaka u digitalnom gospodarstvu.

Treba poticati sudjelovanje žena na tehničkim radnim mjestima i radnim mjestima na visokoj razini prevladavanjem obrazovnih prepreka u ranoj fazi, kao i profesionalnih prepreka, pri čemu treba osigurati digitalno cjeloživotno učenje za žene.

Izvješće sadrži i nekoliko preporuka čiji je cilj rješavanje digitalnog jaza među spolovima u raznim područjima, kao što su **medijski, kulturni i audiovizualni** sektor, **građansko, političko i ekonomsko sudjelovanje** žena.

Također se spominje i važnost prikupljanja podataka, kibersigurnosti i daljnjeg istraživanja o rodnim pitanjima u IKT-u.

Izvjestiteljica je uvjerena da će se uklanjanjem jaza među spolovima povećati blagostanje na svim razinama i osigurati socijalna pravda zahvaljujući većoj ravnopravnosti žena i muškaraca.